

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Martiny Borovcové a soudců JUDr. Romany Novákové a Mgr. Ing. Borise Nypla ve věci

žalobkyně: **STEELPARK, s.r.o.**, IČO 27154025
sídlem Pod Koželuhy 70, 506 01 Jičín
zastoupený advokátem JUDr. Romanem Brablecem
sídlem Budovcova 10, 796 01 Prostějov

proti

žalované: **PROGLES, s.r.o.**, IČO 27469468
sídlem Pod Koželuhy 70, 506 01 Jičín
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Vališem
sídlem Pplk. Sochorova 1391/4, 170 00 Praha 7

o zaplacení částky 6 691 537 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Jičíně ze dne 11. 6. 2021, č. j. 107 C 13/2018- 454

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se v napadeném výroku II **potvrzuje**, vyjma té části, jíž bylo žalované uloženo zaplatit žalobkyni úrok z prodlení 8,05 % p. a. z částky 6 791 537 Kč za dobu od 10. 12. 2017 do 13. 2. 2018, ohledně níž se rozsudek okresního soudu **mění** tak, že se žaloba zamítá.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení před okresním soudem ve výši 749 657,80 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta žalobkyně.

- III. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení před krajským soudem ve výši 88 133 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta žalobkyně.

Odůvodnění:

1. Okresní soud označeným rozsudkem zastavil řízení o částce 120 000 Kč (výrok I) a žalované uložil do 30 dnů od právní moci zaplatit žalobkyni 6 571 537 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 %, a to od 10. 12. 2017 do 18. 4. 2018 z částky 6 791 537 Kč, od 19. 4. 2018 do 28. 2. 2019 z částky 6 691 537 Kč a od 1. 3. 2019 do zaplacení z částky 6 591 537 Kč (výrok II) a nahradit žalobkyni k rukám zástupce náklady řízení ve výši 749 657,80 Kč (výrok III).
2. Vyšel ze zjištění, že účastnice dne 25. 8. 2017 uzavřely podpachtovní smlouvu ve smyslu § 2332 odst. 1, § 2345 o.z., na základě níž žalobkyně (propachtovatel) poskytla žalované (pachtýř) k dočasnému užívání a požívání pozemky vypočtené v příloze č. 1 smlouvy a žalovaná se zavázala měsíčně hradit žalobkyni sjednané pachtovné. Za měsíc říjen 2017 žalobkyně vyúčtovala pachtovné ve výši 6 791 537 Kč vč. DPH se splatností 9. 12. 2017, na něž žalovaná částečně plnila dne 18. 4. 2018 částku 100.000 Kč a dne 28. 2. 2019 částku 120 000 Kč, zbylou část dosud dluží. Mezi účastnicemi nebylo sporným vytěžení dřeva v množství uvedeném na této faktuře (č. 1734 ze dne 9. 11. 2017), ani od něj se odvíjející výše uplatněné pohledávky. Nadto žalovaná částečným plněním předmětný dluh vůči žalobkyni uznala (§ 2054 odst. 2 o.z.). Zemědělský pacht sjednaný na dobu neurčitou skončil na základě písemné výpovědi žalobkyně bez udání důvodu ze dne 12. 10. 2017 v souladu s ujednáním účastnic v čl. 6 podpachtovní smlouvy.
3. Žalovaná v průběhu řízení uplatnila proti zažalované pohledávce námitku započtení svých pohledávek. Za prvé, pohledávky ve výši 2 370 101,84 Kč z titulu bezdůvodného obohacení, jehož se žalobkyni na úkor žalované dostalo tím, že po skončení pachtu od 14. 1. 2018 do 31. 5. 2019 užívala movité věci žalované nacházející se na/v předmětu pachtu. Za druhé, pohledávky z titulu náhrady škody ve výši 1 158 182 Kč, kterou žalobkyně způsobila žalované tím, že zužívala věci nacházející se na předmětu pachtu k datu skončení pachtu - krmivo, řezivo a palivové dřevo. A za třetí, pohledávky z titulu náhrady škody ve výši 3 348 700 Kč způsobené na zvěři žalované chované v oboře [redacted] odlovením při nahánkách žalobkyně 1. 11. 2018 a 7. 11. 2019. Okresní soud citoval příslušnou judikaturu (rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 28 Cdo 5711/2017, 26 Cdo 4795/2017, 31 Cdo 684/2020) a vyložil, proč pohledávky uplatněné žalovanou k započtení hodnotil jako nejisté a neurčité, tudíž k započtení nezpůsobilé (§ 1987 o.z.). Poté žalobě jako důvodné zcela vyhověl.
4. Proti výrokům II a III podala žalovaná odvolání. Navrhla rozsudek v napadeném rozsahu zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení. Vytýkala neprovedení důkazů, nesprávná skutková zjištění i právní posouzení věci, jakož i nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů. Žalobkyni odepřela požadované plnění do doby, než jí budou vydány či finančně vypořádány protiprávně zadržované a užívané movité věci značné hodnoty, popř. poskytnuto odpovídající zajištění. Podle žalované se v daném případě jedná o soubor vzájemně provázaných práv a povinností účastnic, přičemž žalobkyně své povinnosti plnit odmítá (§ 1912, § 1913 o.z.). [redacted] (jediný [redacted] i [redacted] žalobkyně), jenž propachtované pozemky spoluvlastní společně s další [redacted] společností LAKEWOOD, s.r.o., je personálně propojen též s oběma účastnicemi a jedná v konfliktu zájmů. Odmítá jakoukoli součinnost a blokuje činnost a rozprodej majetku žalované, z něhož by bylo lze pohledávku žalobkyně uspokojit. Žalobkyně po skončení pachtu bez právního důvodu užívá věci žalované ke své podnikatelské činnosti, aniž za užívání kdy poskytla žalované náhradu.

5. Podle názoru žalované rozhodně nejde o pohledávky nezpůsobilé k započtení. Ust. § 1987 odst. 2 o.z. nelze na tento případ aplikovat. Pohledávky vznikly z téhož právního vztahu a okresní soud nesprávně aplikoval judikatorní závěry. Žalobkyně sice účelově zpochybňovala pohledávky žalované použité k započtení, avšak nikdy výslovně nenamítla neplatnost započtení. Okresní soud se existencí a výší pohledávek nezabýval, jen uvedl námitky žalobkyně. Tím odepřel žalované spravedlnost. A rovněž v rozporu se smlouvou dovodil splatnost závazku i počátek prodlení žalované.
6. Žalobkyně navrhla rozsudek potvrdit. Pokud se jedná o úrok z prodlení a náklady tohoto řízení, žalobkyně jednala vůči žalované shovívavě a měla zájem situaci řešit. Dále, mezi účastnicemi neexistuje synallagmatický vztah, jehož se žalovaná dovolává a který by jí umožňoval odepření plnění do doby, než bude plnit žalobkyně dle § 1912 o.z. (srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 4101/2010). Nárok žalované na vrácení věcí není dán, neboť tvrzené věci se na propachtovaných pozemcích nenacházejí, byly spotřebovány a nejsou vlastnictvím žalované (k tomu pravomocně zamítnutá žaloba o vydání věcí pod sp. zn. 3 C 139/2019). Rovněž pohledávky žalované neexistují. Žalovaná neprokazuje své vlastnické právo k movitým věcem, umístění věcí u žalobkyně, jejich množství ke dni ukončení podpachtu, ani výši vzniklé škody, kterou stanoví procentem z údajné hodnoty dle stavu účetnictví žalované v roce 2015 či dle nepoužitelného sazebníku. Veškerá tvrzení žalované by bylo nutno doplnit a poté k nim vést náročné dokazování. Oproti tomu pohledávka žalobkyně je nesporná.
7. Odvolací soud po zjištění, že odvolání bylo podáno oprávněnou osobou, v zákonné lhůtě a že je přípustné (§ 201, contr. § 202, § 204 odst. 1 o.s.ř.), přezkoumal rozsudek okresního soudu v odvoláním napadeném rozsahu včetně řízení jeho vydání předcházejícího (§ 212, § 212a odst. 1 a 5 o.s.ř.) při nařízeném jednání. Dospěl k závěru, že odvolání žalované je důvodné pouze částečně.
8. *Ke splatnosti pachtovného z čl. 4.1 podpachtovní smlouvy ze dne 25. 8. 2017 (dále jen „smlouva“) plyne, že pachtýř byl povinen bradit pachtovné na základě faktur vystavených propachtovatelem se splatností 60 dnů od jejich doručení pachtýři. Podle čl. 6.2 smlouvy mohou strany pacht písemně vypovědět, a to i bez udání důvodu. Podle čl. 6.3 skončí pacht uplynutím tříměsíční výpovědní doby, která počíná běžet dnem doručení písemné výpovědi druhé smluvní straně. A podle čl. 6.6 v případě ukončení účinnosti smlouvy se pachtýř zavazuje provést úhradu pachtovného do 30 dnů ode dne ukončení smlouvy bez ohledu na dříve sjednané splatnosti jednotlivých faktur.*
9. Faktura č. 1734 na částku 6 791 537 Kč byla vystavena dne 9. 11. 2017 s údajem o splatnosti 9. 12. 2017. Předtím dne 13. 10. 2017 (tedy ještě před vystavením předmětné faktury za říjen 2017) byla žalované doručena písemná výpověď podpachtovní smlouvy od žalobkyně. Smlouva tak byla ukončena ke dni 13. 1. 2018 a pachtovné mělo být zapláceno dle čl. 6.6 do 30 dnů tzn. do 13. 2. 2018. Z jazykového vyjádření ujednání o splatnosti pachtovného pro případ ukončení smlouvy jasně vyplývá, že v takovém případě je pachtovné splatné do 30 dnů od ukončení smlouvy bez ohledu na dříve sjednané splatnosti jednotlivých faktur (§ 555 odst. 1 o. z.; rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 26 Odo 928/2005). Žalovaná se tak ocitla v prodlení s placením pachtovného až od 14. 2. 2018. Teprve od tohoto data má žalobkyně právo na úrok z prodlení podle § 1968, § 1970 o.z., § 2 nař. vlády č. 351/2013 Sb. Ostatně shodný názor odvolací soud již vyslovil v dřívějším rozsudku o jiné věci mezi týmiž účastnicemi ze dne 7. 9. 2021, č. j. 47 Co 101/2021-667.
10. Dále však nelze přisvědčit námitce žalované, že nárok žalobkyně na zaplacení pachtovného je nemravný či podmíněn vydáním movitých věcí nacházejících se na/v původně propachtovaných pozemcích popř. poskytnutím peněžitého ekvivalentu za ně žalované. Dlouhotrvající a zřejmě nepřekonatelné rozpory dvou [REDAKCE] a současně [REDAKCE] žalované [REDAKCE]. [REDAKCE] a [REDAKCE], ani spor o přesné označení a existenci

movitých věcí, jejich vlastnictví, hodnotu a nevydání žalobkyní nevedou k závěru o nemravnosti počínání žalobkyně požadující sjednané pachtovné, o jehož právním důvodu ani výši nebylo sporu (a contr. § 6 o.z.).

11. K námitce žalované, že ve smyslu § 1912 o.z. není povinna poskytnout žalobkyni pachtovné do doby vypořádání movitých věcí, a to do jejich vydání či poskytnutí odpovídající náhrady popř. zajištění žalobkyní, lze uvést následující.
12. Podle § 1912 odst. 1 o.z. kdo má plnit při vzájemném plnění napřed, může své plnění odepřít až do té doby, kdy mu bude vzájemné plnění poskytnuto nebo zajištěno; to však jen tehdy, je-li plnění druhé strany ohroženo okolnostmi, které u ní nastaly, které mu nebyly a neměly být známy, když smlouvu uzavřel.
13. Obsahem závazků, jichž se může citované ustanovení týkat, musí být vzájemná práva a povinnosti, kdy je každá ze stran zároveň dlužníkem a zároveň věřitelem. Úspěch žaloby o zaplacení smlouveného pachtovného však není závislý na realizaci oprávnění žalované vzít si při skončení pachtu (13. 1. 2018) z propachtovaných pozemků vše, co do nich vložila nebo na ně vnesla svým vlastním nákladem, což jí žalobkyně neměla umožnit (§ 2225 odst. 2, § 2341 o.z.). Nejde totiž o vzájemnou podmíněnost těchto plnění (synallagma) ve smyslu § 1911 o.z., jež by vyplývala ze zákona či byla ujednána smlouvou. Pro podpachtovní smlouvu je esenciální závazek jednoho subjektu (propachtovatele) přenechat určitou věc k dočasnému užívání a požívání druhému (pachtýři), a závazek druhého poskytnout prvnímu za to pachtovné. Proto ust. § 1912 o.z. nelze na souzenou věc aplikovat a okresní soud nebyl povinen vést k tomuto dokazování.
14. Rovněž tak odvolací soud nepřisvědčil té námitce žalované, že zažalovaná pohledávka zcela zanikla započtením tří splatných pohledávek žalované z bezdůvodného obohacení resp. z náhrady škody v celkové výši 6 876 983,84 Kč (úkony započtení v podáních na č. l. 153 a 308 spisu). Žalobkyně námitky započtení odmítla hned ve vyjádření ze dne 9. 3. 2020 na č. l. 367 an. spisu, přičemž rozporovala všechny pohledávky uplatněné žalovanou k započtení jako nejisté a neurčité.
15. Okresní soud k započtení citoval zákonnou úpravu v ust. § 1982 a § 1987 o.z., podle jehož odst. 2 pohledávka nejistá nebo neurčitá k započtení způsobilá není. Poté v bodech 40 až 55 s ohledem na okolnosti konkrétního případu a v souladu s judikatorními závěry plynoucími z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, zejména pak z rozsudku ze dne 9. 9. 2020, č. j. 31 Cdo 684/2020-406 a ze dne 1. 10. 2018, č. j. 28 Cdo 5711/2017-262, vyhodnotil pohledávky žalované jako ilikvidní. Tedy jako pohledávky, které jsou co do základu a výše sporné (nejisté) a jejichž uplatnění vůči žalobkyni formou námitky započtení vyvolalo namísto jednoznačného, tj. oběma stranami akceptovaného zániku vzájemných pohledávek v rozsahu, v jakém se kryjí, spory o existenci a výši aktivních pohledávek žalované.
16. Okresní soud vyložil, že sporná je samotná existence i vlastnictví všech věcí a zvěře v oboře ■■■■, za jejichž užívání po skončení pachtu, protiprávní zužívání či odlovení zvěře žádá žalovaná bezdůvodné obohacení ad 1 či náhradu škody ad 2 a 3. A dále je spornou též výše všech tří pohledávek, kterou žalovaná tvrdí na základě vlastních úvah a dokládá značným objemem listinných důkazů včetně účetní evidence žalované (viz č. l. 156 až 298, 313 až 379 a další ve spisu).
17. S přihlédnutím ke všemu výše uvedenému krajský soud prvoinstanční rozsudek v napadeném výroku II jako věcně správný potvrdil, vyjma části týkající se úroku z prodlení za období od 10. 12. 2017 do 13. 2. 2018, neboť žalovaná je v prodlení s úhradou pachtovného až od 14. 2. 2018 (§ 219, § 220 odst. 1 písm. b/ o.s.ř.).
18. Krajský soud znovu rozhodl o náhradě nákladů řízení před okresním soudem v souladu s § 224 odst. 2, § 142 odst. 3, § 146 odst. 2 věta druhá o.s.ř. Vzhledem k celému předmětu

řízení lze procesní úspěch žalované u části příslušenství hodnotit jen jako nepatrný, pročež žalobkyni náleží náhrada nákladů v plné výši 749 657,80 Kč, kterou jinak správně vyčíslil okresní soud v bodě 56 odůvodnění rozsudku.

19. O náhradě nákladů odvolacího řízení pak bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1, § 142 odst. 3 o.s.ř. Při nepatrném procesním úspěchu žalované ve sporu též v tomto stupni řízení žalobkyni náleží náhrada účelně vynaložených nákladů v plné výši. Ty sestávají z odměny advokáta za dva úkony právní služby po 34 620 Kč (vyjádření k odvolání, účast u jednání) a dvou paušálních náhrad po 300 Kč, dále cestovného z Prostějova do Hradce Králové a zpět ve výši 1 996,80 Kč a náhrady za promeškaný čas v rozsahu deseti započatých půlhodin po 100 Kč (§ 7 bod 6, § 11 odst. 1 písm. g/, k/, § 13 odst. 1, 3, 4, § 14 odst. 1 písm. a/, odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. v platném znění; ujetu celkem 312 km při spotřebě 4,7 l nafty/100 km, základní sazbě náhrady 4,70 Kč/km a ceně motorové nafty 36,10 Kč/litr dle vyhl. č. 511/2021 Sb.). S připočtením DPH v sazbě 21 % tj. 15 296 Kč (§ 137 odst. 3 o.s.ř.) nahradí žalovaná žalobkyni celkem částku 88 133 Kč. S odkazem na bod 57 odůvodnění napadeného rozsudku byla u všech výroků shodně stanovena lhůta k plnění delší než zákonná třídenní (§ 149 odst. 1, § 160 odst. 1 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné. Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Účastník může podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Hradec Králové 29. března 2022

Mgr. Martina Borovcová v. r.
předsedkyně senátu